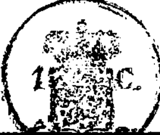
No. 80. 1847.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 5 Julij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29. Junij. Men schrijft uit Ischl, van een aldaar gevallen manna-regen, welke in kleine wortelknollen bestond, van de grootte eener lins of tot op die eener erwt, nu eens rond dan weder langwerpig, geelwit van kleur, smakende als hazelnooten, en meerendeels voorzien van lange worteldraden. Zonder dat men die knolletjes naauwkeuriger kent, hebben velen dezelven gezaaid, uit nieuwsgierigheid om te zien wat daaruit voortkomen zal.

ENGELAND.

LONDEN, den 28. Junij. In de laatste dagen heeft men berigt ontvangen van eenige treurige schipbreuken. De voornaamste derzelven is die van het schip *the Miracle*, dat in het laatst van Maart van Liverpool naar Quebec gezeild was, en buiten de bemanning 400 landverhuizers aan boord had. Den 9. Mei is het op een klip bij de Magdalena-eilanden gestooten. Het heeft niet dan met veel moeite den booten mogen gelukken, de bemanning en de talrijke passagiers, evenwel na het aanzienlijk verlies van een 70tal menschenlevens, op de eilanden te redden.

NEDERLANDEN.

GRONINGEN, den 28. Junij. *Des morgens ten 5 ure.* De goede verwachtingen, die wij in onzen vorigen brief geuit hebben, zijn deerlijk te leur gesteld. Gisteren avond ten 9½ ure n. l. verzamelden zich vele nieuwsgierigen op de groote markt, bij het stadhuis. Het waren weder vele vrouwen en jongens. Gedurende langen tijd bleef alles rustig, tot dat er in de Boteringestraat eenige glazen ingeworpen werden en bij eenige andere ingezetenen deerlijke schade werd aangerigt. Bakkers en grutters hebben, zoo ver men weet, geen nadeel ondervonden. Inmiddels had zich eene vrij aanzienlijke militaire magt op de groote markt ontwikkeld, en had er onder de verzamelende menigte eene toenemende gisting plaats. Bij de daarop bewerkstelligde losbranding zijn er dan ook onderscheidene personen gedood of gewond. Men meent, dat het aantal dooden 4 bedraagt, waarvan een (jongetje) eerst heden nacht in een buitenkelder aan de markt is gevonden. Er zijn, naar men verder verneemt, in den loop van dezen nacht, reeds 3 amputatien gedaan, en beloopt het getal der gekwetsten, zoover men weet, 12, waarvan eenige zeer bedenkelijk. De dragonders hebben veel bijgedragen, om de zamenscholingen te doen ophouden. Ongelukkig zijn verreweg de meeste slagtoffers menschen, die enkel uit nieuwsgierigheid, op de markt aanwezig waren, en daaronder onderscheidene vrouwen. Ook in andere straten zijn eenige dezer personen getroffen. Sterke patrouilles doorkruissen dezen nacht de stad, en de schutterij is nog steeds onder de wapenen, op onderscheidene punten der stad wachten vormende. Naar men verder verneemt, zijn er voor eenige uren 5 personen in verzekerde bewaring gebragt. Hopen wij, dat met dezen betreurenswaardigen nacht een einde zij gekomen aan deze ongelukkige gebeurtenissen, en moge het eene blijvende les zijn voor allen, om bij zoodanige zamenscholingen toch vooral niet nieuwsgierig te blijven staan. Men hoopt verder, dat nu de dag van heden, marktdag, rustig zal voorbij gaan.

— Zoo even komt het berigt van Harlingen, dat de drie Engelsche stoombooten aldaar binnengekomen zijn, om wederom boter, kaas en vee te laden. Alles is te Harlingen zeer rustig.

KAMPEN, den 30. Junij. Zoowel te Zwolle als te Deventer hebben dezer dagen zamenscholingen plaats gehad, welke gelukkig niet tot dadelijkheden zijn overgeslagen; doeltreffende maatregels van regering en policie hebben 't kwaad in tijds afgewend. Ware men ook te Harlingen met beleid te werk gegaan om de gisting in hare geboorte tegen te gaan, de zaak zoude misschien eene minder treurige wending hebben genomen. Ons zijn dienaangaande bijzonderheden bekend, die wij, om de heerschende spanning, liever bij gelegener tijd openbaar maken. (*K. C.*)

— Een inwoner van Harlingen las met aandoening in het *Handelsblad* van 28. Junij dit berigt uit Harlingen, gedateerd 14. Junij: « Het is opmerkelijk, dat niettegenstaande de drie stoombooten, in hare verbazende scheepsholten, zoo groote massa's van de voortbrengselen van den Frieschen bodem, boter, brood, koeijen, schapen, groenten, granen enz. medenemen, er zoo veel overvloed wordt aangevoerd, dat er bijna geene boot vertrekt, zonder nog veel achter te laten, dat niet kan worden ingenomen."

Hij dacht, waartoe deze en vorige loftuitingen, in dit en vorige *Handelsbladen*, op voordeel van de Engelsche stoomvaart. Goede wijn behoeft toch geen krans. Er moet dus wel iets in zijn, waarmede men de menschen zand in de oogen] strooijen en hen verblinden wil. Of het berigt komt uit die enkelen in Harlingen voort, wien, als zij er maar goede zaken mede doen, het niet ter harte gaat, of hun medemensch in de uiterste ellende verkeerd.

Wij willen de zaak eens van eene andere zijde beschouwen. Voor wie is die stoomvaart zoo voordeelig? Niet voor de inwoners; want het is betreuringswaardig te zien, hoe voor de engelschen alles opgekocht word, zoo dat er voor de inwoners bijna niets overblijft. Getuigen de ellende, de honger, de uitgeteerde, verzwakte, lijdende menschen door de verbazende duurte en het gedurig stijgen der prijzen; akelig is het te zien, met welken draf, en hoe weinig nog, de menschen, de huisgezinnen met vele kinderen, het leven moeten houden. Schrijver dezes is er met het smartelijkste hartenleed dikwijls ooggetuige van, hij kan er de bewijzen van bij brengen; hij heeft in Harlingen nooit zulke ellende onder den handwerkersstand en behoeftigen gekend, en bij zoo grooten voorraad als weggevoerd wordt!

Het voordeel is dus aan de zijde van de weinige agenten in Harlingen, van de boeren, die hooge prijzen voor hunne waren maken, en vervolgens voor de landeigenaars.

Men zegt, dat reeds allerwege lieden zijn rondgezonden, om alles voor de stoombooten op te koopen, en dat aardappelen onrijp uit den grond gehaald en in korven gedaan worden, om met de booten te worden weggezonden: zoo zegent God het gewas des velds en de menschen vernielen het, welk een akelig uitzigt door die stoomvaart! — Hoe vele menschen zijn er, welligt zeven van de tien, die in tijden geen vleesch geproefd hebben; hoevelen, die zelfs geen het minste vet in hun eten kunnen bekomen; de slagters kunnen niet dan met vele moeite een beest krijgen, het is alles voor de stoomschepen!

Dit is voorzeker, de vijf pond roggebrood slaat weder negen centen op, de handwerksman kon reeds lang geen stukje roggebrood meer bekomen, waar zal hij nu wat van daan krijgen? en wat wordt er van de behoeftigen? Al de ruime giften, die gegeven zijn, om hen te ondersteunen, zijn ook al verslonden. Wie heeft het ooit beleefd, dat in het midden van den zomer, dus in het best van den tijd, nog soep aan de armen moet worden uitgedeeld? Akelig uitzigt! En welke ziekten kunnen er voortkomen uit al dien draf, die de menschen in hunnen grooten nood inslaan? En wat kan het gevolg er van worden, daar het klagen en gemor, voorzeker niet zonder grond, reeds zoo groot is? Mogt de bevoegde autoriteit tusschen beide treden en er in voorzien! Voorwaar! zulke handel en zeevaart is een verderf voor de menschen.

— De aanvoeren van granen uit de Oostzee en van elders komen thans geregeld en in groote hoeveelheid binnen. In de laatste drie dagen arriveerden ruim 80 schepen in de Maas, hebbende geladen minsten zeven duizend last verschillende soorten granen. Men kan dit reeds een gering begin noemen, daar verreweg het grootste getal nog gewacht wordt.

De prijzen zijn ook merkelijk gedaald en wel f 140 in de laatste 14 dagen op het last rogge. Men verwacht nog verdere vermindering (*N. R. C.*)

— In den namiddag van 29. Junij is Z. M. stoomschip *Cerberus*, luit. *Hinlopen*, van Helvoetsluis naar de Noordzee gestoomd.

— Het getal dooden te Groningen, ten gevolge van het oproer, bedraagt reeds 10 personen.

— In eene week was het roggenbrood in Vriesland en Groningen 16 cent per brood opgeslagen.

INGEZONDEN STUKKEN.

UITVOER.

Aan alles komt een einde; zelfs de gerekt-geduldige kameel (1) begint zich eindelijk tegen zijne drijvers te verzetten. Het Noorden is thans in openlijk verzet tegen de hooge belastingen en den zoo dwaas overdreven uitvoer gekomen. Zullen bij voortduring de ooren voor de klagten des volks gesloten blijven? Tot nu toe werd er niets gedaan; vreemde opkoopers doorreizen het land en gedurig neemt de uitvoer toe. Het is handel, zegt men, en hierover moet men zich verheugen in een land waar deze zoo lang heeft gekwijnd of verloopen is. Maar, vragen wij, is dan dien handel goed, mag hij bevorderd worden, die, wel is waar, eenige woekeraars bevoordeelt, doch in stede van welvaart aan te brengen duurte en armoede bevordert? Gedraagt men zich door dien buitensporigen uitvoer van levensmiddelen niet te keer te gaan, niet even dwaas als den verkwister, die, niet te vreden met van zijne interessen te leven, zijn kapitaal aanspreekt? Slechts van den overvloed kan en mag er uitvoer plaats hebben, verliest men dit uit het oog, zoo zullen gebrek en duurte hiervan de onvermijdelijke gevolgen wezen, zoo als wij thans in ons ongelukkig vaderland te betreuren hebben.

Het volk heeft honger en verzet zich tegen den uitvoer en men jaagt het kogels in het lijf; reeds heeft het burgerbloed in Nederland gestroomt, dooden zijn er gevallen. Juicht nu mannen des behouds! juicht ministers van Willem II! dat is uw werk, en bij het reeds gestroopte geld zult gij u nog op het bloed der natie kunnen vergasten.

De Minister van Oorlog durfde immers, reeds bij de beraadslagingen der monsterwet, zeggen, dat wanneer er tegenkanting mogt plaats hebben, hij den nederlandschen soldaat dezelve zoude doen uitvoeren; als of de soldaat ooit ophield burger van den staat te zijn, en slaaf werd bij het ontvangen der bonte liverei, die zelfs de wreedste bevelen, welke hem konden gegeven worden, zonder eenig nadenken behoorde uittevoeren, en zijne medeburgers of vrienden, zijne bloedverwanten zelfs zoude moeten nederschieten, wanneer hij daartoe het bevel ontving. Wij hopen dat, niettegenstaande de grootspraak des ministers, het leger nimmer zal vergeten dat het tot het volk behoort en het tot verdediging niet tot onderdrukking des vaderlands opgerigt werd.

Waarschijnlijk zal nu ook spoedig het nieuwe Straf-Wetboek den Nederlander op de schouders gelegd worden, waarbij hem niet alleen het vrij spreken en schrijven verboden is, maar zelfs de vertrouwenste gesprekken, door spionnen afgeluisterd, strafbaar zullen wezen. Zoo ver zal in 1847 Nederland het dan in beschaving hebben gebragt, dat er geen verschil tusschen de verderfelijke regeringen van Rusland en Oostenrijk en zijn ridderlijk bestuur zal bestaan, althans wat de burgerlijke vrijheid betreft, want moed en verstand ontbraken de ridderlijkste regering van Europa reeds sedert lang. En in navolging der vaderen, toen zij tegen Spanje streden, kunnen de ongelukkige Nederlanders thans uitroepen:

Liever Turksch dan Nederlandsch!

Nederlanders waakt! want de toekomst is donker en belangrijk den tijd die staat aan te breken. Gedraagt u moedig! Rooft en plundert niet! want hierdoor zoudt gij ligtelijk uwe zaak kunnen bederven.

Weest vereenigd en eensgezind, dan zult gij met kracht kunnen handelen, en uwe ondernemingen zullen gelukken, *wanneer gy niet gelyk den hond slechts in den stok byt, waarmede gy geslagen wordt, maar tot de bronnen uwer ellende zult zyn doorgedrongen en uwe wonden zult durven peilen.*

29. Junij 1847, X.

(1) De kameel een der geduldigste en minst slimme dieren der schepping, die reeds lang de plaats van den ouden moedigen leeuw innam.

De Schrijver van het stuk over de Ridder-orde's in deze Courant van 9. Junij jl., (No. 69) aan het *Provinciaal Antwerpsch Nieuwsblad*.

De Standaert schijnt, blijkens onderstaande, het *Nieuwsblad* niet begrepen te hebben, want in zijn nummer van 24. Junij lees ik:

» Het *Antwerps Nieuwsblad* terug komende op de » benoeming van den heer Heyvaert, als ridder van » het Leopolds-order, wilt bekennen dat den Burge- » meester van Ghistel het ridderkruis verdiend heeft, » wegens zyn gedrag by den stryd op het Hazegras; » (1) maer het *Nieuwsblad* vraegt, of het hier uit » volgt dat al de benoemingen die het ministerie de » Theux gedaen heeft, insgelyks verdiend waren. (2) » Dit is het ontwerp niet dat wy hebben willen bestrij- » den; voorzeker keuren wy al de benoemingen niet » goed die gedaen zyn geworden; maer wy hebben » alleenlijk willen de eer van het vaderland handhaven, » (3) wanneer men wilde doen gelooven dat de Hol- » landers op het Hazegras de overhand gehad hadden; » en daer dit een ontwerp is van het grootste belang » voor de geschiedenis, zullen wy nog eenige stukken » voort brengen die zullen bewyzen, dat het wel de » Belgen zyn die op Hazegras den palm verdiend heb- » ben. (4)

» Het eerste stuk is het dagorder onzer burgerwacht, » gedagteekend uit West-Capelle van den 8. Oegst » 1831. Het luydt als volgt:

» » Dappere burgerwacht! ik kan u maer myne ver- » wondering laten blyken, om uw schoon gedrag ge- » durende den dag van gisteren; uwe officieren zyn » weerdig u te geleyden, en gy, soldaten, gy zyt » weerdig onder hunne orders te stryden.

» » Alhoewel gy de gewoonte van den oorlog niet » hebt, gy hebt u allen gedragen als oude soldaten.

» » Burgerlyke krygslieden! den Koning zal onder- » richt zyn van uw edel gedrag en voorzeker hy zal » u, tot de vaderlandsche herkentenis rechten herkennen.

» Den major de troupen bevelende op
» de ligue van West-Vlaenderen,
» (geteekend) Robls."" (5)

» Het tweede stuk is een gouden eermetael, dat » Willem, Koning der Nederlanden, G. H. van Luxem- » bourg, geschonken heeft, aen eenen burgerlyken » geneesheer, omdat hy zoo wel de talryke gekwet- » sten bezorgd had (6), het draegt langst de eene » zyde het volgend opschrift:

» Aan J. B. Kalschuer, geneesheer, enz. te Kadzand, voor belanglooze menschlievendheid, betoond » aan schepelingen gewond in het gevecht aan het Ha- » zengras, in Augustus 1831.

» Deze twee stukken zullen genoegzaam (?) toonen, » langs welken kant de zegepraal geweest is, onze » gebueren van over Moerdyk (sic!) moeten nog weten, » dat het order dat de hollandsche troepen (35 man, » nota bene!) ontvangen hadden, was, van naer Brugge » over te komen en zich meester te maken van onze » stad; onze burgerwacht trok naar het Hazegras en » wy hebben reeds gezeyd wat aldaar gebeurd is!" (7)

Aanmerkingen: (1 en 2.) Het *Nieuwsblad* zal zelf wel overtuigd wezen, dat het van dien aard niets bekend, niets gevraagd heeft, maar wel dat, door mijn schrijven, » schromelijke twijfelingen" ontstaan zijn.

(3) Die de eer van het vaderland handhaven wil moet de waarheid huldigen.

(4) Waarom dan dien palm 16 jaren na dato uitgereikt? – BOURICIUS zag, weinige weken naderhand, ¼ deel zijner onderhoorigen met de eereblijken versierd.

(5) Deze dagorder bewijst juist het tegendeel; indien HEYVAERT daar had getriomfeerd, moest dezelve van 't Hazegras gedagteekend wezen.

(6) Dit bewijst mede niets: strijd levert gekwetsten; daar gehakt wordt vallen spaanders. Immers bij Hasselt en Leuven zijn er ook Hollanders gekwetst? Voor de citadel, ook Franschen; bewijst dit, dat de Hollanders dáár overwonnen?

Maar, goede *Standaert*, gij geraakt van 't spoor! gij spreekt van het Hazegras, – ja, daar hadden de booten het zeer bang: aan den grond vastgeraakt, van achter een dijk beschoten geworden, konden zij hunne vijanden niet verdrijven; – maar zoo dat eene ridderorde waardig is, dan hebt gij gelijk. Neen, *Standaert*, de beer in zijn hol, door jagers, van achter boomen en struikgewas begroet, die verdient de eer, – niet den aldus verscholen jager.

(7) Uwe laatste zinsnede, *Standaert*, is toch wat al te grof gesponnen om geloofd te worden; daar ook spreekt gij weêr van 't Hazegras en vergeet de actie te St. Anna bij Sluis: – de hollandsche troepen hadden ook volstrekt niet in last om Brugge in te nemen; – deze troepen lagen door geheel Zeeuwsch-Vlaanderen verspreid en dienden alléén om onze grenzen te bewaken, zoo als gij dan ook, sedert de beruchte kruistogt van den quibus PONTÉCOULANT, (een schandvlek voor uwe vaandels, een persoon, onwaardig om naast een Vlaming genoemd te worden), onze grenzen niet meer hebt overschreden.

Standaert, gij moest meer ter goeder trouw handelen. Beken liever met mij, dat de revolutie beide landen weinig voordeel deed, maar alleen diende om eenige ellendelingen den zak te vullen, zoo als DAINE, de walvischkramer KESSELS, de hoer DUVAL, (eene barones!) de verrader TRUMPER, de biggamist MELLINET, en de schurkachtige bankroetier TEHÉE. (de lezer zie LIBRY DE BAGNANO, *les Belges appelés au tribunal de l'Europe.*)

Doch Nederland wijt dit den Vlamingen niet; neen, aan de Walen, en aan de partij, welke, dezer dagen, te Gend, weder zulk eene schoone les ontving.

Nieuwsblad van Antwerpen, Vlaamsch vertegenwoordiger, laat ons vooruitgaan op den weg der beschaving en verlichting; laat ons trachten, door liberale gevoelens, het heil van Neder-Duitschland te bevorderen?

Hier moge men willen behouden, dáár moge men de nationaliteit willen verbannen, – de liberaal zal zegevieren!

Want: de vrijheid is de geliefdste dochter des hemels!

Eendragt maakt magt! Vlaanderen den Leeuw!

Wie lacht om 't sterk gebouw Behoud
En gruist het dra tot puin?
Wie plant eens zijne zegevaan
Op tinne en toren-kruin?
Wie rust eens op zijn laauwerpraal?
Hoezée, de liberaal!

Wie treed daar ginds op 't oorlogsveld,
En gaat zijn eigen pad?
Wiens taal galmt, in de taal des volks,
Alom van stad tot stad?
Wie vreest voor Gallomaan noch Waal?
Hoezée, de liberaal!

Wie is getrouw aan land en vorst,
Maar kruipt niet in het stof?
Wie geeft, miskennend schoon nog goed,
Zijn weêrpartij zelfs lof?
Wie zingt zijn Nederduitsche taal?
Hoezée, de liberaal!

Wie reikt, van West- tot Neder-Scheld,
De broederhand, zoo schoon?
Wie geeft, van Lys en Nethevloed,
Thans onverzaagt den toon?
Gij kent hem aan zijn ronde taal:
Het is de liberaal!

AARDENBURG, Julij 1847. R.

Gelijk bekend is hebben de Pruissische Standen den 7. dezer met 360 tegen 197 stemmen, het spoorweg-ontwerp der regering verworpen. Dus geen geld! Te vergeefs heeft men gestreden, om de ledige kassen te vullen; te vergeefs heeft de minister BODELSCHWINGH klaagliederen gezongen *à la Jeremia*, en noodgeschrei doen hooren: alles te vergeefs — geen geld.

Men schrijft omtrent die crisis nader uit Berlijn, o. a. in de *Deutsche Brüsseler Zeitung*, het volgende:

Als echter zoo veel geld in de schatkist (reserve-fonds) is, zoo kan immers de regering zich geruststellen; maar niemand gelooft zoo precies aan den geheimzinnigen schat, die in de kelders van het slot zou liggen, door de *Witte Dame* bewaakt. Wie gelooft aan deze Berlijner financie-mysteriën, even zoo weinig als onlangs een minister met een brutaal gezigt had te beweren, dat er slechts eenige weinige duizend thalers voor het geheime fonds uitgegeven werden, — terwijl de geheime policie zich over het gansche land uitbreidt en de bezoldiging en ondersteuning der *goede* pers, de *Staats-Zeitung*, de *Zeitung für Preuszen*, en des *Rheinisches Beobachters* reeds alleen groote sommen verslindt.

Den 7. dezer, op den sterfdag van FREDERIK WILHELM III, is ook de hoop der regering overleden, om 32 millioen thaler door de standen geguarandeerd te krijgen, tot het aanleggen van het oostelijke spoorwegnet. Het votum der standen beteekent: « Zelfs eene nuttige zaak kunnen wij niet inwilligen, zoolang de regten, waarop wij meenen te mogen en moeten aanspraak maken, niet door de kroon erkend zijn geworden." Bijna alle afgevaardigden uit de provincie Pruissen, ofschoon dit gewest het meeste belang bij den aanleg des spoorwegs heeft, hebben, desniettegenstaande, er tegen gestemd, omdat zij de regten en pligten meer waarderen, dan stoffelijk voordeel, materieel gewin. (1)

Twee dagen later, na de afstemming, werden twee amendementen, op dezelfde zaak betrekking hebbende, behandeld. De voorsteller van het eerste, de heer HANSEMANN, ging van de veronderstelling uit, dat in de staatskas zich tegenwoordig eene som van ongeveer 30 millioen thaler bijeenverzameld bevond, en stelde voor, in den vorm eener petitie aan Z. M. der allergenadigsten Koning, dat genoemde som in de eerste *plaats tot uitvoering van de gedachte groote vaderlandsche* onderneming, aangewend mogt worden.

Nadat de voorsteller zijn amendement behoorlijk had toegelicht, nam de geheime staats- en kabinets-minister VON THILE het woord, om de volledige ongegrondheid van het voorstel te betoogen. Op eene handige wijze liet zich de minister over het bestaan des *legerschats* uit, (gelijk hij haar noemde), en ontwikkelde tevens, dat, wanneer de door de heer HANZEMANN, naar zeer onzekere veronderstellingen, aangenomene sommen, ook werkelijk in de gewelven van het koninklijke slot voorhanden waren, deze toch, wegens de bestemming, welke deze besparing als eene politieke noodpenning hadden, tot het onderhavige doel, niet aangewend konden worden. Hoogst interessant waren de uiteenzettingen, die de minister aan zijn afwijzend voorstel, in betrekking tot de uitgaven, welke in de jaren 1830, 1840 en 1846 voor politieke en andere groote doeleinden (Belgie, cholera, Polen, enz.) door middel der staatskas, geschiedt waren, er bijvoegde.

Hoe zal de regering het nu klaar spelen, vragen velen, als de standen geen geld bewilligen, terwijl de uitgaven in Polen, het vorige jaar het groote Polen proces, in dit jaar de uitgaven wegens de inlijving van Krakau, de regering groote sommen gekost hebben.

Onder het volk gelooft men algemeen, dat in den slotkelder weinig geld meer voorhanden is, en wat de vorige Koning heeft bespaard, heeft de tegenwoordige grootendeels verkwist, verreist, verbouwd, in Engeland, Jerusalem, met de reis der prinsen, hof-luxe met den ganschen nasleep, een policie-net over 't gansche land uitgebreid, verslenderd. Of dit gezigtspunt juist is, weet ik niet, maar VOX POPULI VOX DEI (de stem des volks is die van God). Waarom vragen de standen niet de overlegging eener naauwkeurige rekening der voorgewende in de schatkist liggende gelden? Waarom wordt geene commissie tot onderzoek benoemd, die zich naar oord en plaats begeeft, om te onderzoeken en met eigene oogen te zien, of er een schat is of leege tonnen.

DEVENTER, 25. Junij 1847. V. D. L....

(1) Dat zijn andere vertegenwoordigers als sommige onzer leden van de Provinciale Staten en der Tweede Kamer. In plaats van volgens den eed, uitsluitend de *geheele* provincie, of het *geheele* rijk te helpen vertegenwoordigen, laten zich de eersten door *byzondere* belangen van hunne stad, hun kiesdistrict of hunne woonplaats, de andere door de *byzondere* belangen van de provinciën, waaruit men is gekozen, nog al leiden, of zij bedoelen steeds geheel hun privaat belang.

(Noot van den Vertaler)

Wij zijn verzocht het volgende artikel uit *de Burger* over te nemen,

Mijnheer de directeur!

Het heeft mij in geenen deele verwonderd, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aangaande mijn adres, geplaatst in No. 46 van het weekblad *de Burger*, is overgegaan tot de orde van den dag.

Hadden onze waardige vertegenwoordigers zich, uit pligtbesef of ijver, om de plegtig bezworene Grondwet van den Staat eerlijk te handhaven, laten leiden, waren de Edelmogende Heeren aan mijn dringend en eerbiedig verzoek gehoor gevende, tot een opzettelijk onpartijdig onderzoek, betrekkelijk de bij verdachte koninklijke kabinets-dispositie dd. 13. November 1841, La. F. 40, geteekend A. G. A. VAN RAPPARD, directeur van het kabinet des Konings, overgegaan, dan hadden de Edelmogende Heeren het werk van het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland, hetwelk met zorg en vlijt door den Hoogen Raad der Nederlanden bevestigd was, geheel verijdeld.

Is het niet van algemeene bekendheid, dat ik rusteloos 19 achtereenvolgende maanden door de justicie ben vervolgd, als lasteraar veroordeeld en tot den kerker verwezen? Wat was mijn misdrijf?

Ik had de vrijmoedigheid gehad den koninklijken kabinets-directeur A. G. A. VAN RAPPARD te verdenken, van buiten voorkennis des Konings, namens en op last Zr. Mt., kabinets-dispotiën gefabriceerd te hebben. Zie mijne vijf stuks aan A. G. A. VAN RAPPARD, directeur van het kabinet des Konings, geschrevene onbeantwoord geblevene gerecrimineerde brieven.

Is het niet van algemeene bekendheid, dat het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland, blijkbaar met de zaak verlegen, alle onderzoek aangaande de kwestieuse koninklijke kabinets-dispositie, door toepassing van art. 368 van het Wetboek van Strafregt, heeft afgesneden? In de teregtzitting dd. 21. April 1845 verklaarde de voorzitter Mr. W. D. CRAMER, dat, naar aanleiding van art. 368 van het Wetboek van Strafregt, geene vragen, welke de strekking mogten hebben om den door mij gerequireerden, reeds beëedigden getuige A. G. A. VAN RAPPARD, aangetijgde feiten te bewijzen, zouden gedaan worden.

Zouden wij hier ook aan persoonlijke consideratiën mogen denken? Alle consideratiën ten opzigte van hooggeplaatste personen zijn in regten hoogst gevaarlijk. Was de zaak in der tijd, naar aanleiding van het arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, dd. 5. December 1844, behoorlijk *au fond* onderzocht, ik zou mij wel gewacht hebben aan de wetgevende vergadering te schrijven: « Alleen door een opzettelijk onpartijdig onderzoek « in 's lands raadzaal zal het mogelijk zijn, den eigenlijken oorsprong der verdachte koninklijke kabinets dispositie, dd. 13. « November 1841, La. F. 40, geteekend A. G. A. VAN RAPPARD, « directeur van het kabinet des Konings, op te sporen. Tot gerustvstelling der Natie, tot handhaving van het plegtig bezworen « Staats-contract, behoort het overtuigend zonneklaar te blijken, « of de Koning, die over het vrije nederlandsche volk niet als « autocraat regeert, bij zijne meergemelde kabinets-beschikking « dd. 13. November 1841, La. F. 40, zijne magt en bevoegdheid « is te buiten gegaan, dan wel, of er op 's Konings kabinet verkeerdheden hebben plaats gevonden."

Velen zijn met mij van oordeel, dat de heer JEAN CHRÉTIEN BAUD, die de eerste oorzaak is van al het kwaad en grievend leed, hetwelk mij in zulk eene ruime mate sedert jaren is wedervaren, tusschen partijen-contractanten bestaande geschillen, vóór lang bij minnelijke schikkingen had behooren te vereffenen. De heer minister van Koloniën heeft de wetgevende magt in eene hoogst moeijelijke positie gebragt!

Indien de Edelmogende Heeren op mijn eerbiedig en dringend verzoek tot een opzettelijk onpartijdig onderzoek mijner wettige grieven hadden besloten, dan zou het duidelijk en overtuigend gebleken zijn, dat onze geëerbiedigde Koning, die te zeer bekend is met de grenzen van zijne magt, geen kennis draagt, dat er koninklijke kabinets-beschikkingen in strijd met zijne magt en bevoegdheid bestaan. Het is boven allen twijfel verheven, dat, bijaldien onze edele en ridderlijke vorst volkomen en in allen deele met de fatale geschiedenis der reeds zoo veel gerucht gemaakt hebbende verdachte koninklijke kabinets-dispositie bekend was, H. D. onverwijld een einde aan het nationaal schandaal zou maken.

Ik had bij mijn jongst adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal de kardinale punten mijner wettige grieven uitvoerig behandeld en bondig uiteengezet. Ik had mij niet alleen over de, bij mij verdachte koninklijke kabinets-dispositie, (door welke de regering, die in deze hare eigene zaak als partij en regter fungeert, bepaald gerekend had partij-contractant af te matten en moedeloos te maken,) beklaagd; neen, ik heb stellig en overtuigend aangetoond, dat er ten mijnen opzigte *grondwetschennis* was gepleegd. Wanneer gewelddadige berooving, onteigening zonder vorm van proces, confiscatie van goederen, enz. enz., der hooge aandacht van Neêrland's volkvertegenwoordigers onwaardig worden gekeurd, dan zal men geruster en veiliger onder de turksche, dan onder de christelijke nederlandsche regering kunnen leven.

Onze waardige vertegenwoordigers hebben, door het voorbeeld van de regterlijke heeren te volgen, zeer voorzigtig gehandeld. Door, ten opzigte van mijn adres, over te gaan tot de orde van den dag, is nu voorseerst alle onderzoek aangaande de door mij ingebragte klagten wegens *grondwetschennis*, en de bij mij verdachte koninklijke kabinets-dispositie afgesneden. Of deze hoogst gewigtige, in den volsten zin nationale kwestie, aldus onafgedaan kan blijven, – op deze vraag zal, zoo lang het plegtig bezworen Staats-contract eerlijk gehandhaafd en geëerbiedigd wordt, niet dan ontkennend worden geantwoord.

AMSTELDIJK, den 21. Junij 1847.

PIETER CLÉRAN.
Eigenaar van vaste goederen op Java, suiker-fabrikant aldaar en contractant met het gouvernement.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 5, Julij. Sedert den 1, dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Riga Packet, J. Voss, Prometheus, C. Bradhering, Riga, beide rogge; Free Trade, J. Hatchinson, Falmouth, tarwe; Antina, A. J. Doeken, Riga, tarwe; Minerva, F. Nieman, Riga, rogge en lijnzaad; Harmina, P. S. Brouwer, lijnzaad, Confiance, B. Morgand, beide St. Petersburg, stukgoed; Carl en Heinrich, A. F. Hulte, rogge, Doris, C. E. Ehlert, beide Riga, garst.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

The Swift, W. Neil, ballast, New-York.

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 3 ure.
Sluiting des avonds 9 «

Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.